

ת"פ (באר שבע) 43884-01-23 - מדינת ישראל נ' אריה לייב ברגמן (אסיר) - בעצמו

ת"פ (באר-שבע) 43884-01-23 - מדינת ישראל נ' אריה לייב ברגמן - בעצמושלום באר-שבע
ת"פ (באר-שבע) 43884-01-23
מדינת ישראל

נגד

אריה לייב ברגמן (אסיר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר-שבע

[14.07.2024]

כבוד השופט, סגן הנשיא אבישי כהן

ע"י ב"כ עו"ד לי מגן

ע"י ב"כ עו"ד עומר אבקסיס ממשרדה של עו"ד רותם טובול

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירות כדלקמן:

שתי עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיף 13 ו-19א' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים").

עבירה אחת של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7א'+7ג' רישא לפקודת הסמים.

2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום פעל סוכן משטרת סמוי בפעילות למיגור תופעת הסחר בסמים.

על פי עובדות האישום הראשון, במועד הרלוונטי הסוכן פעל למיגור סחר בסמים באמצעות תוכנת "טלגראס". במועד

הרלוונטי, אחר שזהותו אינה ידועה הוגדר כמנהל הקבוצה "צוות גולד" פעל תחת הכינוי "Cannabis boutique".

בתאריך 02.01.23 בשעה 18:25 שלח הסוכן הודעה ברשת לאחר וביקש ממנו ל"התארגן" בכמות של 10 גרם.

בהמשך לכך השיב האחר לסוכן שהמחיר 400 ₪ כולל משלוח ופירט שמות של סוגים שונים של סמים ביניהם מסר את

שם הסם "דרים אייז". במהלך ההתכתבות ביקש האחר מהסוכן להעביר לו התאריך והשעה הנכונים לאותו מועד

וביקש צילום רישיון נהיגה. הסוכן שלח המבוקש והאחר מסר שהוא בדרך למקום המפגש. בשעה 20:55 הגיע הנאשם

למקום המפגש ברכב מרצדס כאשר הוא נוהג ולצידו יושבת אחרת שזהותה ידועה. הסוכן ניגש לחלון הנוסע שלצד

הנהג וקיבל מהנאשם סם מסוג קנבוס במשקל 10.06 גרם תמורת 400 ₪ במזומן שקיבל מהסוכן.

במעמד זה נמצא הנאשם מחזיק בספסל האחורי של הרכב שתי שקיות אשפה שהכילו סם מסוג קנבוס במשקל 150

גרם מחולק ל 21 יחידות וכן 5 יחידות של סם מסוג mdmb-4en-pinaca בתוך סיגריות אלקטרוניות.

על פי עובדות האישום השני, באותו היום, בשעה שאינה ידועה במדויק פנה חנן ברשת ליוזר "דוקטור בשבילך" וביקש לרכוש 10 גרם סם מסוכן שכינוי "אינדיקה". בהמשך לאמור בשעה 20:35 הגיע הנאשם לכתובת ברחוב בר כוכבא בדימונה ברכב המצוין באישום הראשון, שלידו יושבת אחרת אז פגש בחנן ומסר לו סם מסוג קנבוס במשקל 10 גרם תמורת 500 ₪.

3. בתאריך 12.06.23 הגיעו הצדדים להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן, הסדר לא כלל הסכמה לעניין העונש. לבקשת ההגנה, נשלח הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן לעניין העונש.
4. בתסקיר מיום 11.03.24 סקר שירות המבחן קורות חייו של הנאשם, בן 24 נשוי טרי אב לתינוק בן 8 חודשים, מתגורר בבני ברק עם משפחתו, מנהל אורח חיים דתי. בהיותו נער התקשה לשמור על מסגרת דתית ונפלט ממערכת החינוך והחל לעבוד והתרחק מהדת. התגייס לצה"ל אך לא השתלב במסגרת הצבאית, באותה תקופה עבר תאונת דרכים, בעת רכיבה על אופנוע ספג פגיעות בגבו ובגפיו המשליכות על תפקודו עד היום. בתחילת שנות ה-20 עבר לארה"ב עבד שם כשנה. הוריו של הנאשם התגרשו בהיותו בן 3 על רקע חזרתו בשאלה של האב, לאחר הגירושין אמו התחתנה בשנית. כיום מצוי בקשר עם אביו. בנוגע למערכת יחסים עם אשתו מסר שהכירו באמצעות שידוך, אשתו עובדת בתחום הנדל"ן, מעורבותו בתיק זה גרמה למשבר ביחסים ביניהם. הנאשם מסר שחש בושה וכעס עצמי על מעורבותו בתיק, כיום צלחו את המשבר ומצויים בקשר תקין.
- הנאשם נעדר עבר פלילי. מסר שעושה שימוש בסם קנבוס כאמצעי מפלט, במסגרת הליך המעצר עבר הליך טיפולי לרבות ביחידה להתמכרויות. שירות המבחן ציין שכיום אין בעיה משמעותית בתחום השימוש בסמים.
- שירות המבחן ציין שבמסגרת תיק המעצר, שהה הנאשם במעצר בית ושולב במסגרת טיפולית, שירות המבחן ציין נסיבות חייו המורכבות של הנאשם והתרשמותו כי המניע למעשיו עשיית רווח כלכלי קל ומהיר. הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הביע חרטה ותחושות בושה על מעשיו ועל כך שעירב אשתו במעשים ללא ידיעתה. הנאשם מסר שבאותה עת היה שרוי במצוקה כלכלית, משום שלא עבד באופן רציף על רקע פציעתו, חווה לחץ כאשר נדרש לשלם שכר דירה והתקשה לשלמו, וזאת בסמוך לחתונתם והגילוי אודות הריונה של אשתו. הנאשם חיפש דרך להתפרנס ומצא מודעה ברשת החברתית הבטחה לסכומי כסף משמעותיים על בסיס יומי, הוסבר לו שמדובר במשלוח קנבוס והוא התפתה וביצע המיחוס לו בכתב האישום.
- שירות המבחן ציין שמדובר במעורבותו הראשונה בפלילים, הנאשם לוקח אחריות מלאה, מביע חרטה וכיום התמודדותו ממוקדת בהתמודדות עם תפקידיו השונים לצד העמקה בדפוסיו המכשילים ולכן המליץ שירות המבחן על צו מבחן במסגרתו ישולב הנאשם בהליך טיפולי ובכך יפחת הסיכון להישנות עבירות. לצד זאת ציין שירות המבחן חומרת המעשים, אך מפאת גילו של הנאשם, שיתוף הפעולה עם שירות המבחן ותפקודו החיובי המליץ שירות המבחן על הטלת צו של"צ בהיקף 200 שעות.
- ראיות וטיעוני הצדדים לעונש
5. המאשימה הגישה טיעונים בכתב (ת/1) וגיליון הרישום התעבורתי של הנאשם (ת/2).

6. המאשימה עמדה על נסיבות כתב האישום, הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, לטענת המאשימה מדובר בפגיעה משמעותית בערכים המוגנים בשים לב שמדובר בעבירות סחר באמצעות רשת טלגראם, הנאשם חבר במספר קבוצות וזמין להספקת סמים במגוון קבוצות טלגראם תוך זמן קצר ולאנשים שונים. בנוסף צוין שהנאשם נמצא מחזיק מגוון סמים מוכנים וארוזים לצורכי הפצה מהירה ומידית. המאשימה עתרה לקביעת מתחם ענישה הנע בין 18 ל 30 חודשי מאסר בפועל והפנתה לפסיקה כתימוכין לעתירתה.
7. המאשימה ציינה שהנאשם נעדר עבר פלילי, הודה במיוחס לו וחסך בזמן שיפוטי. בנוסף התייחסה לנאמר בתסקיר שירות המבחן בנוגע ללחץ הכלכלי אשר הוביל את הנאשם לביצוע העבירה. לגישת המאשימה יש לדחות ניסיונו של הנאשם לנרמל מעשיו, ה"פתרון" לבעיותיו הכלכליות של הנאשם אינו נורמטיבי כלל ויש לדחות טענה זו מכל וכל.
8. המאשימה ציינה כי הנאשם אומנם עבר הליך טיפולי וניכר שמראה נכונות לבחון ולעבד דפוסיו הבעייתיים אך לגישתה הליך טיפולי מוצלח נמדד לאורך זמן ובמקרה זה הנאשם עדיין מצוי בעיצומו של ההליך הטיפולי. ולכן טענה שיש לדחות המלצת שירות המבחן להטלת צו של"צ במיוחד כאשר מדובר בשני אישומים חמורים של עבירת סחר והפצת סם.
9. בנוסף, ביקשה המאשימה להכריז על הנאשם כסוחר סמים וכן ביקשה לחלט רכבו של הנאשם והכסף המזומן שנתפס.
10. לעניין העונש, עתרה המאשימה למקם עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם לו עתרה וכן להטיל על הנאשם ענישה נלווית הכוללת מאסרים מותנים, פסילה בפועל ועל תנאי, קנס, התחייבות וחילוט הרכב והכסף שנתפס.
11. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם צעיר בן 24, נשוי ואב לפעוט בן 10 חודשים, מתגורר בבית הוריו עובד לפרנסתו כעצמאי בתחום צילום אירועים. המדובר בהסתבכותו הראשונה בפלילים, הנאשם שהה במעצר כחודש ימים לאחריהם שוחרר למעצר בית. ב"כ הנאשם הדגיש שכבר בתסקיר המעצר שירות המבחן ציין שהנאשם נעדר דפוסים עבריינים או שוליים מושרשים ושעצם מעצרו בתיק זה היווה עבורו אלמנט מרתיע ומציב גבולות.
12. בהתייחס למתחם הענישה עתר לקביעת מתחם ענישה אחד לגבי כל העבירות המיוחסות לנאשם. ציין כי הפגיעה בערכים המוגנים קטנה נוכח כמות וסוג הסם אשר כיום נחשב כסם קל, שימוש הותר באופן חופשי במספר מדינות בעולם ועתר לקביעת מתחם ענישה הנע בין 5 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודת שירות לבין 15 חודשי מאסר בפועל והפנה לפסיקה כתימוכין לכך. בהתייחסו למתחם לו עתרה המאשימה טען שהפסיקה אליה הפנתה המאשימה הינה חמורה בהרבה מהתיק הנדון ואינה מהווה אינדיקציה לקביעת מתחם בתיק זה.

13. לעניין הטלת רכיב קנס, ציין שמצבו הכלכלי של הנאשם קשה והטלת קנס תפגע בפרנסת משפחתו וככל וישקול בית המשפט שיש להטיל קנס ביקש שיוטל קנס סמלי בלבד.
14. בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירה, הדגיש ב"כ הנאשם, חלקו של הנאשם בביצוע העבירות, היותו שליח בלבד. העבירות לא בוצעו בתחכום. מדובר בשני מקרים בלבד ובכמות סמים מועטה. מה גם שלא נגרם נזק קונקרטי לציבור וכן לא ניתן להתייחס לנאשם כאדם אשר מעורה בעולם הסמים.
15. בהתייחס לנסיבות הקשורות בנאשם, ציין שהנאשם הודה במיוחס לו, לקח אחריות מלאה על מעשיו וחסך בזמן שיפוטי יקר. הנאשם הביע חרטה עמוקה על מעשיו ובשלב זה מבין באופן ברור חומרת מעשיו והביע רצונו לשוב למוטב. הודגש כי הנאשם נעדר עבר פלילי קודם וזו הסתבכותו הראשונה בפלילים, הרקע לביצוע העבירות משבר הקורונה ומצוקה כלכלית אליה נקלע הנאשם באותה עת. עוד צוין שבמסגרת הליך המעצר הנאשם היה עצור למעלה מ- 50 ימים, לאחריהם שוחרר למעצר בית ובמקביל החל בהליך טיפולי ארוך ומשמעותי וחל שינוי חיובי בחייו, כמו כן שב למעגל העבודה.
16. לטענת ב"כ הנאשם, במקרה זה יש לסטות ממתחם הענישה בהתאם לאמור בסעיף 40ד לחוק העונשין, כאמור השתלב הנאשם בהליך טיפולי עוד בשלב המעצר, לאחר מכן שולב בטיפול במסגרת היחידה להתמכרויות, הנאשם עבר כברת דרך טיפולית במשך כשנה וזאת כפי שפורט בתסקיר שירות המבחן שבסופו ממליץ שירות המבחן על הטלת צו של"צ וצו מבחן למשך שנה.
17. לגבי חילוט הרכב טען ב"כ הנאשם, שאין קשר בין רכישת הרכב לבין העבירות הנדונות, הרכב נרכש לפני ביצוע העבירות. לגבי הכסף המזומן הודה הנאשם כי 800 ₪ מתוך הסכום שנתפס אכן קשורים לעסקאות הסמים ואילו היתרה שייכת לו. כמו כן צוין שמכשיר הטלפון של אשתו נתפס וביקש לשחררו.
- נוכח כל האמור לעיל, ביקש ב"כ הנאשם לאמץ המלצת שירות המבחן במלואה תוך התייחסות למצבו הכלכלי של הנאשם בנוגע להטלת הקנס.
18. הנאשם בדברו טרם גזירת עונשו, ציין כי בעת ביצוע העבירה לא הבין הפסול שבהתנהלותו וכיום לאחר שעבר הליך טיפולי מבין חומרת מעשיו וציין שכיום אין לו שום קשר לעולם העברייני. לטענתו התפתה להפיק רווח כלכלי קל ומהיר בתקופה שהיה מצוי במצב מורכב וקשה. כיום, לאחר ההליך השיקומי חל שינוי בתפיסתו. ציין שכיום עובד כעצמאי בתחום הצילום.
- דין

19. כתב האישום במקרה דנן מתאר שני אירועים, כאשר כל אישום מהווה אירוע, ומכאן שיש לקבוע מתחם ענישה הולם לכל אירוע. אולם הואיל ומדובר באירועים הסמוכים בזמן ודומים זה לזה במהותם ובחומרם ניתן לקבוע שמתקיים קשר הדוק בין העבירות וראוי לקבוע מתחם עונש אחד, המביא בחשבון שמדובר במספר עבירות (ראה ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, 29.10.14; רע"פ 4760/14 קיסלמן ואח' נ' מדינת ישראל 07.05.15; דנ"פ 2999/16 מזרחי נ' מדינת ישראל 22.05.16).

קביעת מתחם העונש ההולם

20. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

21. הערכים החברתיים שנפגעו; עבירות סמים בכללותן, ובראשן עבירת הסחר בסמים, פוגעות בערכים החברתיים של הגנה על שלום הציבור, ביטחון ובריאותו מפני הפגיעה ההרסנית הכרוכה בשימוש בסמים. בנוסף לכך, יש צורך לפעול למניעת אותם נזקים כלכליים וחברתיים עקיפים הנגרמים עקב הפצת סמים והשימוש בהם, כאשר פעמים רבות משתמשי הסם נופלים כנטל על החברה, ולעיתים נגררים לביצוע עבירות נלוות אשר מבוצעות לצורך מימון צריכת הסמים.

בתי המשפט שבו וחזרו על ההכרח להיאבק בנגע הסמים ועל הצורך להעביר מסר מרתיע מפני ביצוע עבירות אלה, בין היתר על ידי הטלת עונשים מחמירים על מי שנותן ידו להפיכת הסמים לזמינים ונגישים. עבירות הסמים הן בגדר רעה חולה שפשה בחברתנו ומחובתנו של בית המשפט לתרום חלקו למיגור נגע זה באמצעות הטלת עונשים מחמירים ומרתיעים (ראה ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' ניב יונה (04.07.12) (להלן: ע"פ יונה); רע"פ 4512/15 אברהם הרוש נ' מדינת ישראל (06.07.15); סולברג בע"פ 7952/15 מדינת ישראל נ' אילון ישראל ש"פ (15.02.16)). במקרה דנן מדובר בסחר והחזקת סם קנבוס אשר היה ונותר בגדר סם מסוכן, ראה הנאמר בע"פ 170/07 מטיס נ' מדינת ישראל (2007), ביחס לסם הקנאביס, כי גם סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריית הפתיחה להתמכרות לסמים קשים יותר וכי גם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה. ולאחרונה שב והדגיש בית המשפט העליון כי סם קנבוס היה ועודנו נותר סם מסוכן (ראה רע"פ 174/21 סויסה נ' מדינת ישראל (25.02.21); רע"פ 8759/21 אלעד קסלר נ' מדינת ישראל (23.12.21) וככלל מגמת הענישה בעבירות סמים, היא של החמרה והרתעה (ראה ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל, פסקה 11)

בנוסף יש לציין שנמצא הנאשם מחזיק בסם מסוכן מסוג MDMB-4en-PINACA, המכונה "סם פיצוציות" הנמנה על הסמים הקשים מבין הסמים המסוכנים, שנזקיו הפוטנציאליים חמורים ורחבי היקף (ראה ת"פ 5778-09-20 מדינת ישראל נ' חדיד (06.07.21)).

22. במקרה דנן, מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה משמעותית, עבירות של סחר והחזקת סם הינן על פי הגדרתן ברף הגבוה של עבירות הסמים בשים לב לכמות וסוגי הסמים הנדונים.

בנוסף יש לציין החומרה שיש לייחס כלפי אלו העושים שימוש באמצעים טכנולוגיים לצורך הפצת סמים והנגשתם לציבור באופן קל ומהיר ראה הנאמר בעניין זה בע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל (12.08.18).

23. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר משמעותיים כמפורט להלן:

- א. רע"פ 957/22 חבושה נ' מדינת ישראל (8.2.22). נדון עניינו של נאשם אשר הורשע בביצוע חמש עסקאות סחר בקנאביס והחזקת עשרות יחידות סם. לאחר שהוגשו שני תסקירים חיוביים נגזר עונשו של המבקש ל 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה, תוך שנקבע כי העונש מקל עמו. בית המשפט העליון חזר על קביעה זו, ודחה את בקשתו לרשות ערעור.
- ב. רע"פ 3059/21 ימין נ' מדינת ישראל (5.5.21). חמש עבירות סחר בסם. הנאשם קשר עם אחר להפיץ סם מסוג קנאביס. האחר פרסם את הסמים למכירה ביישומון "טלגראס" ועמד בקשר עם הלקוחות, ואילו הנאשם שימש כשליח שביצע בפועל את העסקאות, תמורת שכר יומי בן 500 ₪. במכונתו של המבקש נתפס סם מסוג קנאביס במשקל 50 גרם מחולק למנות, שקיות חלוקה, משקל וכסף מזומן בסך 21,155 ₪. שירות המבחן המליץ לגזור על המבקש מאסר על-תנאי וצו של"צ. בית משפט השלום קבע מתחם עונש כולל בגין עבירות הסחר בסם בין 10-20 חודשי מאסר בפועל ומצא שיש לחרוג לקולא מהמתחם משיקולי שיקום, וגזר על הנאשם 8 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשתו לרשות ערעור.
- ג. רע"פ 1720/11 מיכאל גליק נ' מדינת ישראל, (07.03.11) דחה בית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בהתאם להודאתו ב-3 עבירות של סחר בסם מסוג חשיש ותיווך בסם, מכירה לסוכן משטרתי, הנאשם נדון ל 8 חודשי מאסר בפועל וענישה נלוות, חרף המלצת שירות המבחן להטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות נוכח הליך השיקום שעבר הנאשם.
- ד. רע"פ 5712/16 אייזנבאך נ' מדינת ישראל (מיום 17.8.16), בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בהתאם להודאתו בסחר בסם מסוג קנבוס ב-4 מקרים שונים בכמויות קטנות. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 8 חודשי מאסר עד 24 חודשי מאסר בפועל. הנאשם צעיר נעדר עבר פלילי נדון ל-8 חודשי מאסר בפועל.
- ה. ת"פ (י"ם) 33240-05-23 מדינת ישראל נ' אזרואל (08.11.23) הנאשם בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, ו 3 עבירות של סחר בסמים בנסיבות הדומות לתיק שבפניי. נקבע מתחם ענישה הנע בין 5 חודשים מאסר בפועל ל 15 חודשי מאסר בפועל. הנאשם בעל עבר פלילי (לא בסמים) נדון ל 6 חודשי מאסר בפועל.
24. מסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט' לחוק העונשין), יש לתת את הדעת לשיקולים הבאים:
א. התכנון שקדם לביצוע העבירה; האירוע המתואר באישום הראשון תחילתו בכך שהסוכן יוצר קשר עם אחר, בעוד הנאשם משמש זרועו הארוכה של האחר כשליח. הסוכן הוא זה אשר יוזם הקשר עם האחר, אשר נעתר לבקשתו ומעביר לו הסמים באמצעות הנאשם.

ב. חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת השפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה; עיון בכתב האישום מעלה כי העלאת נושא הסמים הייתה מצד הסוכן, הנאשם ביצע העברת הסמים בהוראת האחר עימו יצר הסוכן קשר. יודגש שבנוסף לכך נמצא הנאשם מחזיק ברשותו 21 יחידות סם מסוג קנבוס במשקל נטו של 150 גרם וכן 5 יחידות סם סינטטי המוכר כסם פיצוציות.

ג. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה; נראה כי הנאשם סחר בסמים למטרת השגת רווח כלכלי קל. 25. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי מתחם העונש ההולם הינו החל מ-12 ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

סטייה מן המתחם

26. סעיף 40ד(א) לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש משיקולי שיקום, אם "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". סעיף זה מבטא עמדת המחוקק כי יש ליתן, לעתים, מעמד בכורה לשיקול השיקומי על חשבון העיקרון המנחה בענישה, הוא עיקרון ההלימה, והכל במקרים המתאימים לכך. השיקולים שניתן לשקול בהקשר הינם בין היתר:

"...המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה" (ראה ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, פסקה 24 לחוות דעתה של השופטת ד' ברק-ארז (18.04.2018)).

ככל וקיים חשש לפיו מאסר בפועל של נאשם עשוי לאיין את התהליך השיקומי בו מצוי או לפגוע בו באופן ניכר יש להעדיף את שיקולי השיקום על פני השיקולים האחרים העומדים בבסיס הענישה (ע"פ 7555/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (10.6.2015)). ואכן, לנוכח הלכות אלה, בית המשפט העליון סטה לא אחת ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום (ראה ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (14.7.2013); ע"פ 4609/14 צורדרקר בסט נ' מדינת ישראל (1.3.2015); ע"פ 779/15 פלוני נ' מדינת ישראל (12.4.2015); ע"פ 3381/16 אלקרינאוי נ' מדינת ישראל (10.7.2016)).

27. בעניינו של הנאשם, אין חולק כי העבירות שביצע הנאשם הן חמורות ועל בית המשפט להעביר מסר מוחשי וברור כנגד כל מי שביצע עבירות מסוג זה. יחד עם זאת, יש לערוך איזון בין האינטרס הציבורי בהרתעה וההכרח להילחם ביד קשה בעבירות אלו לבין האינטרס האישי של הנאשם.

28. תסקיר שירות המבחן מצביע על כך שהנאשם עבר הליך שיקומי משמעותי החל משילובו בקבוצה לעצורי בית במסגרת צו פיקוח מעצרים של שירות המבחן לתקופה של 6 חודשים ובסיומה שולב במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות בבני ברק. מהתסקיר ומהתרשמות העו"ס מהיחידה להתמכרויות עולה כי הנאשם נטל אחריות מלאה על ביצוע העבירות, הפיק לקחיו מהתנהגותו הבעייתית והיצר עליה. ההליך המשפטי אשר מתנהל לראשונה בחייו של הנאשם והחשש מפני תוצאותיו מהווים גורם מרתיע עבורו. הנאשם מסר בדיקות שתן נקיות, הביע נכונות להמשך שילובו בהליך טיפולי ייעודי בשירות המבחן, שיתמקד בדפוסים הבעייתיים שעמדו בבסיס מעורבותו בעבירות הסמים שביצע.

שירות המבחן פירט בהרחבה את התרשמותו מהנאשם, כי אין מדובר באדם בעל דפוסים עברייניים מושרשים, ציין את המניע הכלכלי על רקע תקופה קשה בחייו של הנאשם, שהביא אותו לביצוע העבירות וכי הנאשם מבין היטב את הטעות שעשה ושינה את נקודת המבט לחלוטין. הנאשם הביע צער על כך שעירב את אשתו ללא ידיעתה בביצוע העבירות. פורט כי הנאשם הצליח להתמודד עם המשבר הזוגי עקב האמור וכיום עובד לפרנסתו בתחום הצילום כעצמאי במטרה לפרנס את משפחתו.

בנוסף לאמור, יש לקחת בחשבון את היותו של הנאשם נעדר עבר פלילי.

במסגרת הליך זה הנאשם היה עצור למשך תקופה של כ-50 ימים.

29. לאור המפורט בתסקיר שירות המבחן, שיתוף הפעולה המלא של הנאשם, מסירת בדיקות שתן נקיות באופן עקבי, קבלת האחריות, הבנת הטעות שבמעשיו, התרשמות שירות המבחן כי הנאשם בעל מסוגלות להתחייב להמשך הליך טיפולי בשירות המבחן, הרצון שמגלה לניהול אורח חיים נורמטיבי, הביאו אותי למסקנה כי יש סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם ולפיכך מצאתי לנכון כי מקרה זה מצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם בהתאם לסעיף 40ד לחוק העונשין כך שיוטל עליו עונש מאסר שירוצה בעבודת שירות. לא מצאתי לקבל המלצת שירות המבחן לעניין הטלת עונש בדמות צו של"צ הואיל ואינה נותנת משקל לחומרת המעשים ולפגיעה באינטרס הציבורי.

גזירת העונש המתאים לנאשם

30. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא' לחוק העונשין). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

הנאשם בן 24, נשוי ואב לתינוק. הודה במיוחס לו נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה. הנאשם נעדר עבר פלילי, שולב במסגרת הליך המעצר בקבוצה טיפולית. הנאשם מתמודד עם מצב רפואי בעקבות תאונת דרכים שעבר.

הנאשם הביע נזקקות טיפולית וכאמור כבר בשלב המעצר שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן.

עוד יש ליתן את הדעת לשיקול הרתעת הרבים בגדרו של המתחם בשים לב לשכיחותה של העבירות והצורך במיגור הפצת הסמים.

31. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש אחד כולל בגין כל האירועים, וזאת לאור העובדה שמדובר באירועים דומים. מן הראוי להטיל על הנאשם עונש מאסר לתקופה המקסימלית לריצוי בעבודת שירות וזאת לצד עונשים נלווים.

32. קנס כספי - הנאשם סחר בסמים וקיבל בגינם תמורה כספית. כאשר עסקינן בעבירות בעלות אופי כלכלי, מן הראוי אף להטיל ענישה בעלות פן כלכלי, תוך התחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם. בעניין זה, נתתי משקל לסוג הסם, כמות הסם שנתפסה אצל הנאשם ולסכומי העסקאות. לציין, כי הנאשם בהתאם לעובדות כתב האישום שימש כשליח להבאת הסם אולם ברור הדבר כי מדובר בחוליה בשרשרת הפצת הסמים.

עבירות הסמים בוצעו תוך שימוש ברכב כאשר הנאשם נוהג ברכב ולפיכך מצאתי לקבל עתירת המאשימה להטלת עונשי פסילה בפועל ועל תנאי.

הבקשה להורות על חילוט הרכב

33. עם הגשת כתב האישום הודיעה המאשימה בסופו של כתב האישום כי בהתאם לסעיף 36א(א) לפקודת הסמים המסוכנים תעתור ככל ויורשע הנאשם לחילוט הרכב המפורט בכתב האישום, אשר שימש את הנאשם בביצוע העבירות המיוחסות לו וכן חלוט סך של 1,020 ₪ שנתפסו מהנאשם. במסגרת הטענות לעונש חזרה המאשימה על עתירה זו ואף ביקשה להכריז על הנאשם כסוחר סמים.

ב"כ הנאשם בתגובה לבקשת החילוט ציין כי הנאשם רכש את הרכב מחברו, נהג מונית ביום 30.6.22 כחצי שנה עובר לביצוע העבירות כך שאין כל קשר בין העבירות בהן הורשע הנאשם לבין רכישת הרכב. נטען כי אין בתיק אינדיקציה כי הנאשם סחר בסמים באופן שיכול היה להניב לו רווח כספי שבאמצעותו נקנה הרכב. עוד נטען כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה לעניין חילוט רכב מדובר בתיקים חמורים בהרבה מעניינו של הנאשם.

34. ההסדר הנורמטיבי הנוגע לחילוט קבוע בסעיף 36א לפקודת הסמים כמפורט:
הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא -

(1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או שימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה
(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.
כעולה מהוראת סעיף 36א לפקודת הסמים המסוכנים, בהעדר נימוקים מיוחדים שירשמו, על בית המשפט להורות על חילוט רכוש בהתקיים שני תנאים מצטברים: האחד - הרשעה בעבירה של עסקת סמים והשני - התקיימותה של אחת משתי עילות החילוט, היינו, שימוש ברכוש כאמצעי לביצוע העבירה או לחילופין, השגת הרכוש כתוצאה מן העבירה. כמפורט בפסיקה, חילוט אינו עונש במשמעותו המובהקת של מושג זה ותכליתו אינה עונשית אלא הוא נועד "להוצאת בלעו של הגזלן מפיו" ותכלית החילוט לפי פקודת הסמים היא בעיקרה תכלית הרתעתית על מנת לאיין את התמריץ לביצוע עבירות סמים ולהבטיח כי לא יצא חוטא נשכר (ראה ע"א 7376/02 ירון כהן נגד מדינת ישראל).
בעניינו של הנאשם, מדובר בנאשם שהורשע בשתי עבירות של סחר בסמים ובכך מתקיים התנאי הבסיסי לצורך בקשת החילוט.

בנוגע לתנאי השני והמצטבר, מדובר ברכב אשר שימש את הנאשם לצורך ביצוע העבירה. הנאשם נסע ברכב והגיע למקום המפגש עם הסוכן בדימונה כמפורט באישום הראשון וכן הגיע למקום המפגש בירוחם כמפורט באישום השני. בנוסף נתפס ברכב כמות סמים שלא לצריכה עצמית, 21 יחידות של סם מסוג קנבוס במשקל כולל של 150 גרם נטו. אין מחלוקת במקרה שבפני כי הנאשם הינו הבעלים של הרכב בו נעשה שימוש. הנאשם קיבל תמורה עבור עסקאות הסמים, באישום הראשון 400 ₪ ובאישום השני 500 ₪.

לא נעלם מעיני בית המשפט העובדה כי מתבקש חילוט רכב ששווי רב אל מול שווי עסקאות הסמים. אולם מקום בו הנאשם בחר לעשות שימוש ברכב לצורך ביצוע עסקאות הסמים, אין לו להלין אלא על עצמו.

לא מצאתי כי התקיימו במקרה שבפני, אף לא אחד מהסייגים המונעים חילוטו של הרכב ולפיכך יש לקבל עתירת המאשימה.

סוף דבר

35. מכל המפורט לעיל, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודת שירות ב- "המשקם" רמת גן באצטדיון רמת גן, במשך חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות ביום או לפי קביעה אחרת של הממונה על עבודות השירות.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 15.9.24 עד השעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שב"ס ליד כלא באר-שבע.

אני מזהיר את הנאשם שעליו לנהוג בהתאם לכללים ולתנאים שתקבע הממונה על עבודות השירות ושם לא יעשה כן יכול ויופסקו עבודות השירות והוא יידרש לרצות את יתרת עונשו בכלא.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום כל עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, לכל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום כל עבירה מסוג עוון לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ד. מורה על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך שנה. הנאשם ישתף פעולה בהליך טיפולי עם שירות המבחן ככל שיידרש. מובהר לנאשם כי הפרת צו המבחן עלולה להביא לחילוט צו המבחן וגזירת עונשו מחדש.

ה. קנס כספי בסך של 5,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 01.09.24. לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מידי. לבקשת הנאשם וככל ואין מניעה חוקית אחרת לכך, מורה כי הקנס יקוזז מהפיקדון שהופקד בתיק מ"ת 43873-01-23 והיתרה על פירותיה תושב לידי הנאשם.

את הקנס ניתן לשלם באחת מהדרכים הבאות:

· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.

· מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *35592-****.

· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).

ו. מורה על חילוט סך של 1,020 ₪ שנתפס מהנאשם לטובת קרן החילוט למלחמה בסמים.

ז. מורה על חילוט רכב מסוג מרצדס מ.ר. 926-16-201 לטובת המדינה.

ח. מורה על פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 4 חודשים מיום 15.9.24. הנאשם הצהיר בפני כי אינו מחזיק ברישיון נהיגה הואיל ורישיון הנהיגה אבד ולפיכך, אני מורה כי פסילת רישיון הנהיגה תיכנס לתוקף ביום 15.9.24 ללא צורך בהפקדה נוספת של רישיון הנהיגה.

ט. מורה על פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שנתיים מהיום ככל ויעבור עבירה של נהיגה בפסילה או עבירה כלשהיא על פקודת הסמים המסוכנים.

י. הנאשם יצהיר בהתאם לתקנות העונשין (התחייבות להימנע מעבירה), התש"ף-2019, על התחייבות כספית שלא לעבור כל עבירה על פקודת הסמים המסוכנים. ההתחייבות תהא לתקופה של שנתיים מהיום ובסך של 4,000 ₪.

[ההתחייבות תוצהר לפרוטוקול].

יא. מורה על השמדת הסמים.

יב. מורה על השבת מכשירי הטלפון שנתפסו מהנאשם ומאשתו, חזרה לידיהם.

הסמים יושמדו.

המזכירות תסגור את התיק.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, ח' תמוז תשפ"ד, 14 יולי 2024, בהעדר הצדדים.